ORĘDOWNIK POWIATU KOZMINSKIEGO

Abonament:
kwartalnie: w ekspedycji . . . . 300.00 mk.
„ na poczcie . . . . 330.00 mk.
numer pojedyńczy . . . . 15.00 mk.

Dział urzędowy = nieurzędowy

Koźmin, środa dnia 23-go sierpnia 1922 r.

Ogłoszenia:
wiersz 1-łam. nonp. na str. 6-cio łam. lub miejsce jego 20.00 mk.
wiersz reklamowy nonparelowy na stronie 3-łamowy . 50.00 mk
Dla ogłaszających z poza powiatu 100 % więcej

Nr. 67 Za redakcję: Dział urzędowy: Starostwo; nieurzędowy: E. Kraszewski w Koźminie. Wychodzi 2 razy tyg. Ogłoszenia przyjmuje się do wtorku i piątku godz. 9 przedpoł. | Druk: ZAKŁAD GRAFICZNY EDWARDA KRASZEWSKIEGO w KOŹMINIE. Nakład własnej księgarni. Telefon 34. Adres telegraficzny: Orędownik Koźmin | **Rok 35**

Wrazie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidzianych okoliczności wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub doodszkodowania.

Dział urzędowy

Nr. 383.

Konferencja

pp. komisarzy odwodowych, burmistrów, sołtysów gminnych i dworskich powiatu koźmińskiego w sprawie czynności wyborczych do Sejmu i Senatu odbędzie się w piątek, dnia 25 sierpnia br. o godzinie 2-giej popołudniu na sali p. Grodzkiego w Koźminie.

Wszyscy pp. komisarze obwodowi, burmistrzowie, sołtysi gminni i dworscy stawić się winni osobiście — w ostatecznym razie ich zastępcy — i przynieść ze sobą (o ile już posiadają) ustawę o ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu z dnia 28 lipca 1922 roku.

Nr. dz. 4667/22 St.

Koźmin, dnia 21 sierpnia 1922 r.

Starosta Czarnecki

Nr. 384.

Rozporządzenie policyjno-weterynaryjne.

Dla ochrony przeciwko zarazie płucnej bydła rogatego rozporządza się na mocy paragrafu 18 i n. p. ustawy o chorobach zaraźliwych zwierząt z dnia 26 czerwca 1909 co następuje:

§ 1.

Miejscowości Dominjum i miasto Pogorzela pow. Koźmin należą do ściślejszego obwodu obserwacyjnego.

Do wywozu bydła rogatego z wyżej określonego obwodu potrzebne jest pozwolenie piśmienne starostwa i świadectwa lekarza weterynaryjnego, z którego wynikać powinno, że cały zapas bydła rogatego w dotyczącej zagrodzie po dokładnem zbadaniu uznany został za zdrowy.

Pozwolenie do wywozu można tylko uzyskać dla bydła przeznaczonego na rzeź i tylko pod tym warunkiem, że wymienione bydło po zabiciu zbadane zostanie przez powiatowego lekarza weterynaryjnego w tym celu starostwo zawiadamia zawczasu odnośną władzę policyjną.

§ 2.

Część powiatu Koźmińskiego położoną na zachód od linji kolejowej Jarocin, Krotoszyn należy do dalszego obwodu obserwacyjnego. Na wywóz bydła z tego obwodu może udzielić pozwolenie władza policyjna miejscowa za poświadczeniem lekarza weterynaryjnego, z którego wynika, że po dokładnem zbadaniu całego zapasu bydła rogatego w odpowiedniej zagrodzie nie stwierdził podejrzenie o zarazę płucną.

Bydło w ten sposób wywiezione nie podlega żadnym dalszym ograniczeniom.

§ 3.

Targi na bydło w obydwóch obwodach (§§ 1 i 2) są zakazane, do wywozu bydła rogatego koleją żelazną potrzebne jest pozwolenie Województwa.

§ 4.

Przekroczenia podlegają przepisom karnym § 74—76 ustawy o chorobach zaraźliwych zwierząt z dnia 26 czerwca 1909 roku.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poznań, dnia 10 sierpnia 1922 r.

Wojewoda Poznański
w z. (—) Nikodemowicz

Powyższe rozporządzenie podaję do publicznej wiadomości i znoszę równocześnie tymczasowe zarządzenie moje z dnia 3 sierpnia 1922 r. — Orędownik powiatowy Nr. 62, poz. 348. — Nr. dz. 4788/22 St. I. —

Koźmin, dnia 16 sierpnia 1922 roku.

Starosta
Czarnecki

Nr. 385. Przedmiot: **Zorganizowanie punktów szczepiennych.**

Naczelny Nadzwyczajny Komisarjat do spraw walki z epidemjami polecił rozporządzeniem z dnia 1. 8. br. L. dz. 10668/II utworzenie punktów szczepiennych przeciwko cholerze dla udogodnienia ludności wyjeżdżającej na kresy. Dostęp bowiem do niektórych powiatów Województw kresowych, ogłoszonych za zagrożone przez cholerę, jest bez świadectw szczepiennych wzbroniony. Zarządzam zatem w miejscu zamieszkania każdego p. p. lekarzy powiatowych punktu szczepiennego, w którem się szczepić będzie każdą osobę zgłaszająca się do wyjazdu na kresy i opatrzy ją odpowiednim świadectwem szczepiennem.

Za Wojewodę: (—) Nieczytelny
w z. Naczelnika Wydz. Zdr. Publ.

Powyższe podaje do publicznej wiadomości z nadmienieniem, iż osoby udające się na Kresy winny podać się szczepieniu ochronnemu przeciwko cholerze u lekarza powiatowego p. dr. Stęszewskiego w Koźminie i zaopatrzeć się w świadectwo, bez którego wyjazd na Kresy jest wzbroniony.

L. dz. 4736/22 St. I.

Koźmin, dnia 11 sierpnia 1922 r.

Starosta Czarnecki

Rozporządzenie Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami

Nr. 386. z dnia 24 lipca 1922 roku

uzupełniające rozporządzenie w przedmiocie rozciągnięcia kontroli sanitarnej nad osobami przybywającemi ze wschodu.

Na podstawie art. 3. p c. ustawy z dnia 14-go lipca 1920 r. o utworzeniu urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami (Dz. U. R. P. Nr. 61 pozycja 388) zarządza się co następuje:

§ 1. Paragraf 1 rozporządzenia Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami w przedmiocie rozciągnięcia kontroli sanitarnej nad osobami, przybywającemi ze wschodu (Dz. U. R. P. 1921 r. nr. 47 poz. 297) otrzymuje brzmienie następujące:

„Wszystkie osoby przybywające z obszarów województw: tarnopolskiego, wołyńskiego, poleskiego i nowogrodzkiego, z obszaru Ziemi Wileńskiej oraz Litwy Kowieńskiej, Republiki Rosyjskiej, Białoruskiej i Ukraińskiej na stały lub dłuższy pobyt, uważa się za wzbudzające podejrzenie co do chorób zakaźnych (art. 2 z ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych) (Dz. U. R. P. nr. 67 pozycja 402).“

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Naczelny Nadzwyczajny Komisarz
do spraw walki z epidemjami.
(—) Chodźko

Powyższe podaje do publicznej wiadomości.

L. dz. 4836/22 St. I.

Koźmin, dnia 18 sierpnia 1922 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 387. **Kontrola sanitarna osób przybywających ze wschodu.**

Wszystkie osoby przybywające z obszarów województw: tarnopolskiego, wołyńskiego, poleskiego i nowogrodzkiego, z obszaru Ziemi Wileńskiej oraz z Litwy Kowieńskiej, Republiki Rosyjskiej, Białoruskiej i Ukraińskiej na stały lub dłuższy pobyt, uważa się za wzbudzające podejrzenie co do chorób zakaźnych (art. 2 ustawy z dnia 25. lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych) (Dz. U. R. P. 67 poz. 302).

Na podstawie powyższego zarządzenia Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z 24. VII. 1922 r. (N. 58 Dz. U. R. P.) mają władze policyjne i sanitarne rozciągać nadzór sanitarny nad wszystkimi przybyszami z okolic powyżej wymienionych. — Nr. dz. 4862/22 St. I. —

Koźmin, dnia 17 sierpnia 1922 r.

Starosta, Czarnecki

Nr. 388. W ślad za mym okólnikiem z 3. lipca 1922 r. L. dz. I. Apr. 1654/22 donoszę, że nowem rozporządzeniem Nadzwyczajnego Komisarza do zwalczania drożyzny z 26. lipca 22 L. 8408/ms. zostało zarządzone, że na transporty materjału rzeźnego, mięsa i wędlin do Mysłowic, Pszczyny i Lublińca (par. Art. 1 rozporządzenia tymczasowej Rady Wojewódzkiej z 17. czerwca 22. przesłanego równocześnie z okólnikiem I. Apr. 1654/22.) nie są wymagane żadne zezwolenia Nadzwyczajnego Komisarjatu dla zwalczania drożyzny.

Wobec wypadków przemycania materjału rzeźnego z Polski do Niemiec pod pozorem aprowizacji Górnego Śląska wszystkie transporty bydła, trzody i mięsa muszą być adresowane wyłącznie tylko na imię jednej z trzech Komisji Odbiorczych Województwa Śląskiego: Mysłowice, Lubliniec, Pszczyna i równocześnie awizowane za pomocą kart korespondencyjnych Nadzwyczajnemu Komisarjatowi do zwalczania drożyzny w Warszawie, Senatorska 15. — L. dz. 1859/22 —

Poznań, dnia 29. lipca 1922 r.

Wojewoda
w z. (—) Dr. Czwojdziński m. p.

Powyższe podaje w ślad za obwieszczeniem tutejszem z dnia 15. lipca br. — Orędownik pow. nr. 59, pozycja 341 — do publicznej wiadomości.

— L. dz. 4687/22 St. I. —

Koźmin, dnia 12. sierpnia 1922 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 389. **Dotyczy Mięsa z niedojrzałych cieląt.**

Przy badaniu mięsa cieląt niedojrzałych, należy postępować ściśle w myśl art. 40 rozporządzenia wykonawczego Rady Związku Rzeszy niemieckiej z dnia 30. maja 1902 i nie dopuszczać mięsa takich cieląt do wolnego obrotu, lecz postępować z niem jako mięsem mniej wartościowem, w myśl § 7 pruskiej ustawy wykonawczej z dnia 28. czerwca 1902 (Zb. Ust. str. 229.) Za niedojrzałe cielęta dla uboju należy uważać cielęta od 8 do 14 dni zależnie od rozwoju zwierzęcia.

Poznań, dnia 26. lipca 1922 r.

Wojewoda

O powyższem uwiadamiam wszystkich oglądaczy mięsa w powiecie celem ścisłego zastosowania się.

— Nr. dz. 4861/22 St I. —

Koźmin, dnia 17. sierpnia 1922 r.

Starosta, Czarnecki

Nr. 390. **Obwieszczenie.**

Wyjazd górników i robotników z powiatu koźmińskiego do prac w kopalniach francuskich nastąpi **w poniedziałek, dnia 4 września br.** o godz. 5-tej rano z Koźmina do Poznania.

Pożądani są przedewszystkiem zawodowi górnicy, którzy już kilka lat w kopalniach pracowali. Robotników, którzy nie przekraczają lat 30 tu, może być przyjętych tylko 40 % na ogólną liczbę przyjętych.

Reflektanci na wyjazd winni się stawić **w sobotę dnia 2 września rb.** pomiędzy godziną 2-gą a 4-tą popołudniu w Państw. Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Koźminie w celu odebrania potrzebnych na wyjazd papierów.

Do wyjazdu potrzebne jest zaświadczenie z Powiatowej Komendy Uzupełnień w Gostyniu, wykaz osobisty z fotografją i zaświadczenie od najbliższej władzy, potwierdzające zgodność na wyjazd.

Zgłoszenia przyjmuje codziennie
Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy

Koźmin, dnia 19 sierpnia 1922 r. L. dz. 748/22

Starosta, w zast. Andrzejczak.
Starszy Sekretarz powiatowy

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 391. „Szkoła powszechna“ nadeszła, aboneci mogą ją u mnie odebrać.

Koźmin, dnia 21. sierpnia 1922 r.

Inspektor szkolny Chojecki.

Dział nieurzędowy

Pierwszy zlot Sokoli Wielkopolski i Pomorza.

W Poznaniu odbył się w niedzielę, poniedziałek i wtorek pierwszy zlot sokoli w naszej dzielnicy. Stawiły się drużyny sokołów i sokolic z całej Polski bardzo licznie, Pomorze okręg nadn. (Bydg.) reprezentowany był najliczniej. Ze Lwowa przybył osobny pociąg z tamtejszymi druhami. Tak samo z b. Kongresówki przybył szereg gniazd. Z Warszawy przybył Zarząd główny z sztandarem związkowym. Dalej stawiły się nawet polskie drużyny z Berlina i dalszej obczyzny.

Na wspaniałym boisku na błoniach wildeckich uroczystość rozpoczęła się w niedzielę rano o godz. 10 mszą św. polową, którą odprawił Najprzew. ks. biskup Łukomski. Prezes dzielnicowy druh Tadeusz Powidzki powitał przedstawicieli władz naszych i koalicji — Francji, Anglji, i Czechosłowacji. Przemówił jeszcze znany działacz na niwie sokolej zasłużony kurator p. B. Chrzanowski.

Olbrzymie boisko zajęły oddziały sokole ze sztandarami. Wszystkie miejsca dookoła boiska wypełniły szczelnie olbrzymie tłumy publiczności ze wszystkich

sfer społeczeństwa. Stawił się wojewoda dr. Celichowski, liczne duchowieństwo i korpus oficerski z generałem Serdą Teodorskim i szefem sztabu pułk. Kleebergiem, prezydent miasta p. Ratajski i wiceprezydent dr. Kiedacz z gronem członków Rady miejskiej i magistratu, konsul francuski p. Dupert, pułk. francuski Gouys, konsul czechosłowacki dr. Glos i wielu innych.

Po przemówieniu prezesa Chrzanowskiego i uroczystym akcie poświęcenia boiska uformował się olbrzymich rozmiarów pochód, który otwierał oddział kołowników, Bractwo Strzeleckie i grupa weteranów z roku 63.

Pochód prowadził prezes Związku i naczelnik dzielnicy w otoczeniu członków zarządu związkowego, za nimi szli delegaci i goście, następnie kolejno poszczególne drużyny wedle następującego porządku: nasamprzód drużyny polskie z Francji i Niemiec, następnie dzielnice małopolska, mazowiecka, pomorska i w końcu drużyny wielkopolskie z oddz. kołowników.

Pochód, w którem wzięło udział conajmniej 20 tysięcy Sokołów druhów i druhen, postępował przy dźwiękach pięciu orkiestr ulicą Raczyńskiego, Wielkiemi Garbarami, ul. Wielką, Starym Rynkiem, Wrocławską i św. Marcinem aż do ulicy Wjazdowej. gdzie pomiędzy Zamkiem a gmachem uniwersyteckim odbyła się defilada. O rozmiarach pochodu można sobie było zrobić wyobrażenie, jeżeli się zważy, że kiedy czoło dobiegało do ul. Wjazdowej, to ostatnie drużyny opuszczały dopiero boisko. Wzdłuż ulic i placów, kędy postępował pochód, publiczność witała z okien dziarskie drużyny bardzo serdecznie, obsypując je kwiatami i świeżą zielenią.

Popołudniu o godzinie 4-tej odbyły się ćwiczenia młodzieży męskiej i żeńskiej, gości, ćwiczenia wolne druhen i druhów. Ćwiczenia wypadły imponująco, nagrodzone hucznemi oklaskami rozentjuzjazmowanych tysięcy widzów. Podczas ćwiczeń drużyn lwowskich, sokoli poznańscy sprawili im owację, otaczając ich łańcuchem, po cwiczeniach uniesiono druhny na rękach z boiska. To samo powtórzyło się po ćwiczeniach drużyn z Westfalji, Nadrenji i Berlina. Około godziny 7-mej skończono ćwiczenia. Pogoda utrzymała się do ostatniej chwili, pomimo, że niebo było mocno zachmurzone.

W poniedziałek odbywały się zawody i gry młodzieży. We wtorek zaś popołudniu dokończenie zawodów, ćwiczenia popisowe na przyrządach, doskonałe piramidy, występy drużyn krakowskiej i lwowskiej i na zakończenie popisy zbiorowe drużyn żeńskich i męskich. Jedne i drugie udały się wzorowo. Dały one wymowny dowód, że jeszcze jest zdrowy duch w narodzie, a tylko potrzeba, aby powołane czynniki nim się zajęły i należycie go pielęgnowały.

Sprawy polskie

PODWYŻKA CEN BILETÓW KOLEJOWYCH.

Według nowej podwyżki od 1-go września br. wynosi stawka taryfowa za 1 km. w klasie III. na przestrzeni od 1 do 200 km. 10 mk., na przestrzeni od 200 do 300 km. 8 mk., a ponad 300 km. 6 mk. W klasie II. stawka będzie wynosiła dwukrotną wysokość stawki III. klasy, a w klasie I. potrójną wysokość. Podwyżka taryfy w pociągach pospiesznych będzie o 50 proc. wyższa, niż w pociągach osobowych. Cena zaś t zw. plackarty wynosić będzie jedną piątą część biletu zwykłego. Taryfa bagażowa pozostaje nie zmieniona. — Ogólna podwyżka wynosi około 60 procent taryfy dotychczasowej.

Wiadomości pozamiejscowe

Kosztowny człowiek. Generał markiz Gallifet miał brzuch ze srebra, każdy wie o tem. We Wrocławiu, w fabryce papierosów jest urzędnik jeszcze bogaciej połatany.

Na skutek poważnego wypadku i okaleczenia człowiek ten ma kilka żeber z złota i platyny i srebrną płytkę na głowie. I dlatego jest pod ciągłą ochroną, aby go nie zamordowano dla zagrabienia drogocennych metalów.

Straszna katastrofa w Pucku. Dnia 15-go bm. podczas igrzysk lotniczych na lotnisku morskim wzbił się hydroplan, w którym znajdowali sie podchorąży Stępniewski, inżynier Witkowski i kapitan Kobza. Lotnicy zamierzali rzucać bomby w morze; jedna z bomb padła między publiczność i eksplodowała. 10 osób zabitych na miejscu, przeszło 30 lżej lub ciężej rannych. Wśród ofiar znajduje sie wiele dzieci.

Kronika policyjna

4. VI. 22 w czasie kąpania się skradł E. G. z Koźmina Janowi Perkiewiczowi zegarek. — 5. VII. 22 włamał się do pomieszkania wdowy Marji Krawcowej złodziej i skradl 3340,— mk. gotówki. Sprawcę po krótkim śledztwie wykryto Fr. R. z Koźmina. — 7. VII. 22 wyśledzono złodziejkę M. Z. z Czarnegosadu, która w żniwa 21 r. wspólnie ze swą córką z pól gospodarzy R., Z. i Fr. w Czarnymsadzie skradły 8 ctr. owsa, takowy sprzedała w marcu 22 r. — 8. VI. 22 udało się pol. śl. z pomocą Urz. Sk. wyśledzić iż Elza B. miała ukryte 18,000 papierosów wyrobu niem. u A. Abr. w Jarocinie z roku 1919 nie opodatkowane. Papierosy zkonfiskowano na dobro Skarbu Państwa. — 10. VI. 22 odnaleiono zmunifikowane zwłoki nowo rodka. Dzieciobójstwa dopuściła się niezamężna J. Kr. będąc w służbie. — 17. VI. 22 przychwycono zbiegłego z Szubina Stefana Józefiaka z Koźmina, ukrywając się w życie. Udowodniono mu kradzież odzieży wartości 80,000 mk. u Józefa Borowego w Koźminie. — Sprawcę uwięziono. Spólnikami byli Fr. Urban i Fr. Margwath z Szubina. — W nocy zdnia 18. na 19. VI. włamał się Ign. Gr. z Koźmina do tut. Zakładu Rolniczo Przemysłowego i skradł pas zapędowy wartości 100,000 mk. Sprawca w drugim dniu w śledztwie dopiero do winy się przyznał poczem oddano go sądowi. — 30. 6. 22 wykryto kradzież materjałów pisemnych wart. 8000 mk. u p. Stanisławy Królikowskiej, do której składu przy ul. Klasztornej w nocy zdnia 21. na 22 maja 1920 się włamali Ed. G. i Wł. Ż. z Koźmina. W dniu tym samym udowodniono Fr. R. kradzież bielizny siostrze swej Marji. Jako paserzy byli W. J., Ed. G. i J. J. z Koźmina.

Ruch w Towarzystwach

Baczność Powstańcy! Ku uczczeniu rocznicy założenia naszego Towarzystwa odbędzie się uroczyste zebranie w niedzielę dnia 27. bm. o godzinie 6-tej wieczorem w lokalu druha Grodzkiego.

O liczny udział prosi — Zarząd.